

Kaip EDAV užtikrina suderintas duomenų apsaugos teises 30 šalių?

Pagrindinės trys EDAV užduotys yra šios:

- pateikti bendras ES duomenų apsaugos teisės aiškinimo ir taikymo gaires;
- konsultuoti Europos Komisiją dėl naujų teisės aktų, kai jie yra ypač svarbūs asmenų asmens duomenų apsaugos teisėms ir laisvėms; ir
- priimti sprendimus ir išvadas dėl nuoseklumo dėl kai kurių nacionalinių priežiūros institucijų sprendimų projektų, turinčių tarpvalstybinį poveikį.

Europos duomenų apsaugos valdyba (EDAV) yra nepriklausoma ES įstaiga, kurios tikslas – užtikrinti nuoseklų ES duomenų apsaugos teisės aktų taikymą. EDAV vienija visas ES valstybių narių ir Islandijos, Lichtenšteino bei Norvegijos¹ nacionalines priežiūros institucijas, taip pat ES institucijų duomenų apsaugos priežiūros pareigūną (EDAPP). Europos Komisija taip pat turi teisę dalyvauti jos darbuose. Tokiu būdu EDAV padeda užtikrinti, kad visi Europos gyventojai galėtų naudotis tomis pačiomis duomenų apsaugos teisėmis, kad ir kur gyventų.

¹ Kadangi BDAR taikomas ir šiose 3 šalyse, jis apima EEE. Kiekvieną kartą, kai kalbame apie „ES“, reikia suprasti, kad tai yra „EEE“, todėl tai taip pat apima šias 3 šalis.

EDAV: visiems užtikrinamos vienodos teisės

Bendrosios gairės

EDAV skelbia gaires ir rekomendacijas, kuriomis siekiama skatinti bendrą Europos duomenų apsaugos teisės aktų supratimą. EDAV paaiškina duomenų apsaugos nuostatas ir teikia vienodus teisių bei pareigų išaiškinimus.

Patariamasis vaidmuo Europos Komisijoje

EDAV konsultuoja Europos Komisiją visais klausimais, susijusiais su asmens duomenų apsauga, ir naujai siūlomais teisės aktais, turinčiais svarbų poveikį duomenų apsaugos teisėms ir pareigoms. Taip EDAV užtikrina, kad naujuose ES teisės aktuose būtų laikomasi aukščiausių duomenų apsaugos standartų.

Nuoseklumas ir vieno langelio mechanizmas

Pagal BDAR už vykdymo užtikrinimą atsako nacionalinės priežiūros institucijos (PI). Kiekviena ES valstybė narė turi savo nepriklausomą priežiūros instituciją, kuri prižiūri BDAR taikymą, įskaitant skundų nagrinėjimą. Kai duomenys tvarkomi keliose ES šalyse, BDAR numatyta kompetentingų priežiūros institucijų bendradarbiavimo sistema, pagal kurią jos bendradarbiauja, kad pasiektų bendrą sutarimą. Šis **vieno langelio mechanizmas** sukurtas siekiant sumažinti administracinę našta organizacijoms ir palengvinti asmenų naudojimąsi savo teisėmis iš jų gyvenamosios vietos.

Jei kompetentingos PI nepasiekia bendro sutarimo, EDAV priima **privalomą sprendimą** ginčui išspręsti.

Be to, EDAV teikia **išvadas dėl nuoseklumo** dėl kai kurių Europos priežiūros institucijų parengtų sprendimų projektų, kurie turi tarpvalstybinį poveikį (pvz., dėl naujo standartinių sutarčių rinkinio arba elgesio kodekso). Taip pat EDAV gali teikti išvadas dėl nuoseklumo bet kokių BDAR bendro taikymo klausimu arba bet kokių klausimų, kurie daro poveikį daugiau kaip vienoje valstybėje narėje. Šia veikla siekiama užtikrinti nacionalinių reguliavimo institucijų darbo nuoseklumą.

Kaip praktiškai veikia vieno langelio mechanizmas?

Gianna, Pietro ir Marco mano, kad privati įmonė, dalydamasi jų asmens duomenimis su trečiosiomis šalimis ir neturėdama tam jokio teisinio pagrindo, iš esmės pažeidė jų (ir daugelio kitų ES asmenų) teises į duomenų apsaugą.

Grupė asmenų nori pateikti skundą dėl įmonės, tačiau visi jie yra įsikūrę Italijoje, o pagrindinė įmonės buveinė yra Stokholme, Švedijoje.

Laimei, pagal BDAR jiems suteikiama galimybė pateikti skundą Italijos duomenų apsaugos priežiūros institucijai.

Naudodamasi vieno langelio mechanizmu, Italijos priežiūros institucija (susijusi priežiūros institucija) gali prašyti Švedijos PI ištirti skundą. Kadangi patvirtinta, kad Švedijos įmonės veiksmai daro poveikį daugeliui kitų asmenų visoje Europoje, Švedijos PI imasi vadovaujančios priežiūros institucijos vaidmens.

Švedijos PI bendradarbiaus su Italijos PI ir visomis kitomis kompetentingomis institucijomis. Tada Švedijos PI priims sprendimą įmonės nenaudai. Italijos PI informuoja Gianną, Pietro ir Marco jų gimtąja kalba apie Švedijos PI priimtą sprendimą.

Tačiau, jei vietoj to valdžios institucijos nuspręs, kad įmonė iš tiesų nepažeidė BDAR, Italijos PI priims sprendimą nesvarstyti skundo arba jį atmesti. Jei Gianna, Pietro ir Marco nesutinka, naudodamiesi vieno langelio mechanizmu, jie gali apskųsti priežiūros institucijų priimtą sprendimą savo valstybės narės teismui savo gimtąja kalba.

Galiausiai, jei valdžios institucijoms nepavyks susitarti dėl tinkamų veiksmų, Švedijos PI pateiks klausimą nagrinėti EDAV. Po to, kai klausimas bus išnagrinėtas, EDAV balsuos dėl privalomo sprendimo, kuriuo išsprendžiamas institucijų ginčas.

Šis vieno langelio mechanizmas padeda žmonėms ginti savo teises, kad ir kurioje Europos šalyje jie gyventų.

